

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/310/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614212343
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7614212343.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Marianny Hraboveckej v právnej veci navrhovateľky M. I. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v N. na Y. ul. č. X zastúpenej JUDr. Rudolfom Žiklom advokátom so sídlom v Košiciach na Tichej ul. č. 18 proti odporcovi E. E. nar. XX.X.XXXX bývajúcemu v T. na Y. ul. č. XX zastúpenému JUDr. Romanom Zajacom advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi na Letnej ul. č. 80 za účasti maloletej E.R. I. nar. X.X.XXXX zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi pracoviskom Gelnica v konaní o určenie otcovstva o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 13.8.2015 č.k. 13C 82/2014-86 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o určení výživného a dlžnom výživnom.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom určil, že odporca E. E. je otcom mal. E. I., nar. X.X.XXXX z matky M. I., rod. C., nar. XX.X.XXXX. Maloletú E. I. zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu 150 € mesačne, ktoré je povinný platiť k rukám matky vždy do 20. dňa v mesiaci vopred počnúc od 7.7.2014. Dlžné výživné za obdobie od 7.7.2014 do 31.7.2015 vo výške 1.921 € súd povolil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 200 € spolu s bežným výživným počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku do zaplataenia. Upravil styk otca s maloletou tak, že je oprávnený stretávať sa s mal. E. každú sobotu párneho kalendárneho týždňa od 16.00 hod. do 17.00 hod. v mieste bydliska matky a za prítomnosti matky. Odporcu zaviazal nahradiť trovy štátu vo výške 385,20 € na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Odporcu zaviazal nahradiť navrhovateľke trovy konania pozostávajúce zo súdneho poplatku vo výške 66 € a na účet právneho zástupcu navrhovateľky vedeného vo VÚB a.s. číslo účtu: 895948-512/0200 trovy právneho zastúpenia vo výške 408,86 € do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm.b/, d/ a f/ O.s.p. a navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa alebo zmenil rozsudok a určil výšku vyživovacej povinnosti na základe predložených dôkazov o jeho majetkových pomeroch. Uviedol, že súd ho zaviazal prispievať na výživu mal. E. 150 € mesačne na základe rodičovskej dohody, ktorá však bola v zjavnom nepomere k predloženým podkladom preukazujúcim jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery. V rozrušení na pojednávaní si neuvedomil, že finančné prostriedky, ktorými disponuje, nebudú postačovať, aby si plnil vyživovaciu povinnosť k maloletej v sume 150 € mesačne. Tieto tiež nebudú postačovať, aby splatil dlžné výživné v celkovej výške stanovenej vo výroku rozsudku pri povolených splátkach dlžného výživného 200 €. Uviedol, že je plne uzrozumený s vyživovacou povinnosťou k mal. E. a chce prispievať na jej výživu

mesačne sumou, ktorá jej umožní podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Avšak pri výške bežného výživného a výške splátok dlžného výživného, na plnenie ktorých ho súd zaviazal, nie je možné, aby pri jeho majetkových pomeroch plnil vyživovaciu povinnosť a zároveň si zachoval životnú úroveň aspoň na životnom minime. Vzhľadom na uvedené považuje výrok o výške vyživovacej povinnosti za nesprávny, pretože súd pri hodnotení dôkazov nezohľadnil jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery a na základe rodičovskej dohody, ktorá bola vo vzájomnom nepomere k jeho majetkovým pomeroch ho zaviazal plniť výživné v sume 150 € mesačne a splatiť dlžné výživné za obdobie od 7.7.2014 do 31.7.2015 vo výške 1.921 € v mesačných splátkach po 200 €.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu prostredníctvom právneho zástupcu navrhla rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci s režijným paušálom v celkovej sume 72,90 €. Uviedla, že je zarážajúce, že odporca bol prítomný na súdnom pojednávaní, pričom s určeným výživným, ako aj dlžným výživným a jeho splátkami súhlasil a s odstupom dvoch mesiacov tvrdí, že by bola ohrozená jeho životná úroveň aspoň na životnom minime. Poukázala na jeho vyjadrenie na pojednávaní, kde tvrdil, že má stabilnú prácu a z nej príjem cca 600 € mesačne netto, má vo vlastníctve motorové vozidlo, má finančné úspory, pričom inú vyživovaciu povinnosť nemá. Z uvedeného je zrejmé, že odporca nehľadí na potreby maloletého dieťaťa, ale v prvom rade ho zaujíma, aby si udržal svoju životnú úroveň. Poukázala na to, že od narodenia maloletej uplynula doba 19 mesiacov a odporca nepovažoval doposiaľ za potrebné zaplatiť na výživnom vôbec nič. Konaniu o určenie otcovstva predchádzalo konanie o zapretie otcovstva na základe návrhu jej bývalého manžela, kde bol odporca vypočutý ako svedok a svoje otcovstvo popieral so zjavným zámerom čo najdlhšie sa vyhnúť vyživovacej povinnosti. Domnieva sa, že ak mal odporca pochybnosti o svojom otcovstve, mohol si znaleckou expertízou na vlastné náklady dať svoje otcovstvo overiť, čo sa nestalo a zámerne vyčkával, ako sa situácia vyvinie so zjavným zámerom odďaľovať doriešenie celej záležitosti a neplatiť ani dlžné ani bežné výživné. Momentálne sa snaží nahovoriť súdu, že údajne rodičovskú dohodu uzavrel v rozrušení z pojednávania, pričom na uvedenom súdnom pojednávaní bola prítomná aj jej strana, ktorá si žiadne rozrušenie odporcu nevšimla, naopak, odporca logicky argumentoval, bránil sa tým, že údajne zakúpil pre maloletú potreby v sume cca 3,60 €. Tiež tvrdil, že má úspory, z ktorých má možnosť zaplatiť dlžné výživné, že má stabilný príjem a inú vyživovaciu povinnosť nemá. Na pojednávaní bol prítomný aj jeho právny zástupca, ktorý bol na pojednávaní riadne pripravený a určite poznal aj majetkové pomery svojho klienta. Zdôraznila, že výživné pre maloleté dieťa je prednostnou pohľadávkou a výživné slúži dieťaťu na jeho všestranný rozvoj, výchovu, vzdelávanie, mimoškolskú činnosť a úhradu všetkých životných potrieb dieťaťa. Všetka ťarcha starostlivosti a opatery o maloletú spočíva výlučne na jej pleciach, odporca sa vôbec o dieťa nezaujíma, nenavštevuje ho, nekupuje mu žiadne veci ani žiadne potreby a navyše neplatí ani určené výživné. Ona nemá žiaden majetok a je nútená zadlžovať sa finančne, aby dieťaťu zabezpečovala všetko potrebné, preto si požičiava peniaze od svojej matky a sestry. Na dávky sociálneho zabezpečenia podľa slovenských predpisov nárok nemá, nakoľko dlhodobo pracovala a žila v Rakúsku. Momentálne je bez príjmu. Okrem toho má vyživovaciu povinnosť aj k synovi na rozdiel od odporcu, ktorý inú vyživovaciu povinnosť nemá. Podotkla, že odporca jej neprispel ničím ani na náklady spojené s pôrodom, zľahnutím, ani na náklady spojené s nákupom výbavičky pre dieťa. Poukázala na to, že odporca v odvolaní nekonkretizuje, na akú sumu by mal súd mesačné výživné upraviť.

Kolízny opatrovník maloletej vo vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu ako vecne správny potvrdiť. Výšku určeného výživného považuje za primeranú na zabezpečenie základných životných potrieb maloletej s prihliadnutím na finančné a majetkové možnosti a schopnosti odporcu. Matka dieťaťa je v súčasnej dobe na materskej dovolenke a celodenne sa stará o svoje dieťa, a preto má menej možností na rozdiel od otca zvýšiť si mesačný príjem prácou. Od narodenia dieťaťa znáša náklady spojené s výživou dieťaťa a zakúpením základnej výbavičky sama, pričom odporca sa na tejto povinnosti podieľal iba v minimálnej sume. Odporca nepopieral skutočnosť, že môže byť otcom maloletej, nebol si však istý a vznikli mu pochybnosti o otcovstve. Vzhľadom k tomu mal možnosť si finančné prostriedky na výživu svojej dcéry aj ušetriť v podstate od narodenia dieťaťa.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolačný súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch o určení výživného a dlžnom výživnom spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm.a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a správne a zákonne rozhodol o rozsahu vyživovacej povinnosti odporcu k maloletému dieťaťu, správne ustálil dlh na výživnom a rozhodol o jeho splatnosti, preto rozsudok v napadnutých výrokoch podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením. Odporca v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o jeho vyživovacej povinnosti k dieťaťu a vo vzťahu k jeho odvolacej námietke, že dohodu o výživnom na 150 € mesačne uzavrel v rozrušení na pojednávaní odvolací súd konštatuje, že z výroku napadnutého rozsudku a ani jeho odôvodnenia nevyplýva, že by súd schvaľoval dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v zmysle § 24 ods. 3 Zákona o rodine, ale určil výživné na základe zisteného skutkového stavu aplikujúc zákonné kritériá určovania rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúce z ust. § 62 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že aj v prípade, ak by súd vychádzal z dohody rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností postupom podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že táto dohoda musí byť schválená súdom, súd nie je povinný dohodu rodičov schváliť v prípade, ak nie je v záujme maloletého dieťaťa alebo sa prieči ustanoveniam Zákona o rodine. Z uvedeného teda vyplýva, že i prípadné uzavretie rodičovskej dohody nezabavuje súd povinnosti riadne zistiť skutkový stav a schváliť dohodu rodičov môže len v prípade, ak takáto dohoda, pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti, zodpovedá zákonným kritériám určovania rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom. Zákonnými kritériami určovania rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom sú pritom odôvodnené potreby dieťaťa na strane jednej a možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov ako povinných osôb na strane druhej. Pri určovaní rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať z toho, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, medzi ktoré patria výživa vo vlastnom zmysle slova, ako aj hmotné potreby, šatstvo, bielizeň, obuv, náklady na bývanie a tiež potreby súvisiace s prehlbovaním a rozširovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, prípadne potreby súvisiace so zdravotným stavom dieťaťa. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov v tom zmysle, že dieťa, rodičia ktorého nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Na strane povinných osôb, rodičov dieťaťa, súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady, prihliada na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti, ako aj pomer zabezpečovania osobnej starostlivosti o dieťa tým ktorým z rodičov. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom.

Výživné určené súdom prvého stupňa zjavne reflektuje na vyššie uvedené zásady určovania rozsahu vyživovacej povinnosti, pričom je potrebné uviesť, že navrhovateľka (matka) v priebehu konania neuvádzala žiadne nadštandardné potreby dieťaťa, ktoré by vybočovali z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Navyše má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dieťaťu pochádzajúcu z jej predchádzajúceho vzťahu a z dôvodu starostlivosti o mal. E. je na materskej dovolenke, ktorá skutočnosť jej zjavne umožňuje plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletej predovšetkým osobnou starostlivosťou o dieťa, ktorá je v zmysle zákona považovaná za formu plnenia vyživovacej povinnosti. Odporca na výchove a starostlivosti o maloletú žiadnym spôsobom neparticipuje, iné vyživovacie povinnosti nemá a z príjmu, ktorý dosahuje na úrovni 560 € mesačne nepochybne môže dopĺňať zdroj výživy maloletého dieťaťa aspoň výživným 150 € mesačne, ktoré vzhľadom na potreby dieťaťa zjavne uspokojuje jeho potreby len v nevyhnutnom rozsahu. Pokiaľ odporca poukazuje na jeho životné náklady, odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. V zmysle tohto zákonného ustanovenia nie je možné preto prihliadať na splátky spotrebného úveru odporcu po 227,77 € ako na výdavok nevyhnutný, ktorý by mal prednosť pred plnením vyživovacej povinnosti povinného rodiča k dieťaťu, ktoré nie je schopné samé sa živiť. Pokiaľ ide o vzniknutý dlh na výživnom, v konaní bolo nepochybne preukázané, že odporca si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu neplnil a vzhľadom na predmet konania, ktorým bolo určenie otcovstva z dôvodu jeho pochybnosti o svojom otcovstve mal a mohol predpokladať, že jeho otcovstvo k dieťaťu preukázané môže byť, a preto mal vytvárať finančné rezervy, ktoré by mu

umožňovali dodatočne si splniť vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, preto jeho odvolacia argumentácia ani v tomto smere neobstojí.

Podľa § 224 ods. 1 O.s.p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 146 ods. 1 písm.a/ O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 146 ods. 1 písm.a/ O.s.p., nakoľko predmetom odvolacieho konania je len úprava výkonu rodičovských práv a povinností, resp. určenie výživného pre maloleté dieťa, teda konanie, ktoré môže súd začať aj bez návrhu podľa § 81 ods. 1 O.s.p. a v takomto prípade žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania nemá.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.